

جمعية الصداقة الفنلندية - العربية

Arabikansojen ystävyysseura ry

2/2008

جمعية الصداقة الفنلندية - العربية

AKYS-tiedote**kesäkuu 2008****Arabikansojen ystävyysseura ry****AKYS****PL 698****00101 Helsinki****www.kaapeli.fi/akys****Päätoimittaja Ilona Junka****Taitto Ari Sardar****AKYSin logo Kare Pohjavirta****Kannen kuva Kirsti Palonen /
Immi, 2007***Kuva sarjasta "Arjen sankareita" näyttelyssä "Toivon siemeniä, pelon siemeniä: 40 vuotta miehitystä palestiinalaisalueilla"**Immi (äiti) on 72-vuotias. Hänen historiansa sisältää lukuisia traumaattisia kokemuksia: pako Palestiinasta 12-vuotiaana, Tel al-Zaatarin verilöyly, jossa hän menetti puolisonsa, pojan kuolema israelilaisten tunkeutuessa Libanoniin. Hänen äitiytensä on karaistu pakolaisleirien ahtaudessa ja köyhyydessä. Hänen sankaruu- tensa on käytännöllistä ja lämmintä.*

Kirjoituksissa esiintyvät mielipiteet eivät ole Arabikansojen ystävyysseuran virallisia kantoja.

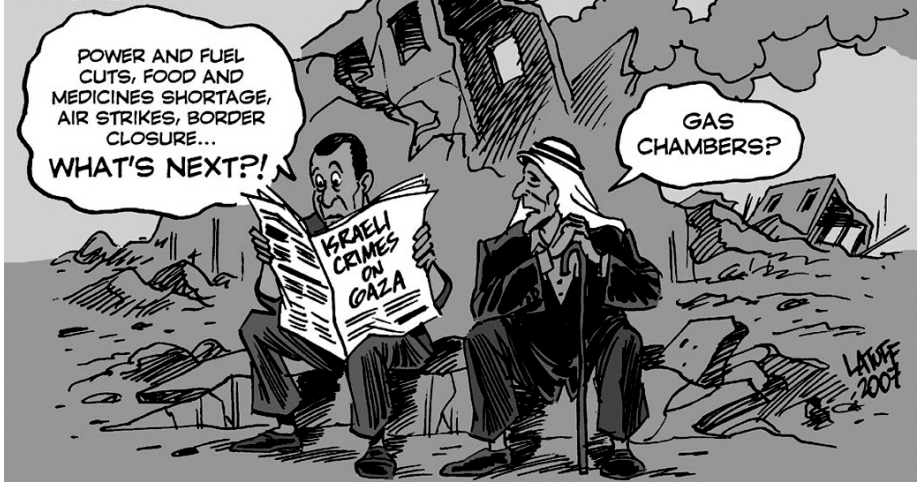
AKYSin hallitus

Ilona Junka, puheenjohtaja,

Krista Igbarria, sihteeri.

jäsenet Kamal Aranki, Yehia El Sayed, Fawwaz Faris, Ilhan Hamid, Aiman Kaddoura, Stig Lång, Virpi Lähteenmäki, Kare Pohjavirta, Seppo Rinne, Haseeb Shehadeh, Mirja Vaje.

Synkät merkkipäivät	3
Taantumus – runo, Mahmoud Darwish	4
Maisoun Kanaan, palestiinalainen nainen	5
Tri Mustafa Barghouti Al Nakba juhlassa	7
Jaettu Hebron	8
Tarina tilastojen takaa	10
Yhteisöhuoltajuuden ajatus kantaa vaikeimman ylitse	11
Pahoin vaurioitunut Nahr el-Baredin toimintakeskus taas Beit Atfal Assumoudin valvonnassa	12
Iranin, Israelin ja Yhdysvaltojen suuri peli Lähi-idässä	13
Yhteydenottokortti	17
Ota yhteyttä	19

**ISRAEL'S
COLLECTIVE PUNISHMENT
OF GAZA...***Israelin kollektiivinen rangaistus Gazassa**-Sähkön ja kaasun katkaisu, ruuan ja lääkkeiden puute, ilmaiskut, rajojen sulkeminen, MITÄ SEURAAVAKSI?**-Kaasukammiot?*

Synkät merkkipäivät

Kuluneena keväänä on muistettu synkkiä merkkipäiviä:

USA:n hyökkäyksestä Irakiin tuli maaliskuussa kuluneeksi 5 vuotta, Palestiinan tragedia on tänä keväänä kestänyt jo 60 vuotta.

Nämä molemmat konfliktit ovat tuottamiensa kuolonuhrien lisäksi tehneet arkipäivästä eloonjäämistäistelua, raunioittaneet miljoonien ihmisten elämän ja terveyden ja säteilleet epävakautta koko maailmaan.

”Maailmanpoliisina” Yhdysvallat katsoo oikeudekseen määritellä elämisen ehdot niin Lähi-idässä kuin monella muullakin alueella. Irakin hyökkäyksen tekosyyt ovat paljastuneet valheiksi ja yleisesti jo ymmärretään, että Yhdysvaltoja kiinnostaa Irakissa ennen muuta valta ja öljy. Irakilaisten ”vapaus” on toisarvoista eivätkä Irakin levottomuudet oikeasti häiritse Washingtonissa ketään. Myös Palestiinan suhteen USA:lla on monia intresseja, jotka suinkaan eivät liity alueen rauhoittamiseen. Yhdysvallat haluaa vahvan Israelin pitämään arabimaat kurissa ja tekemään osan likaisesta työstä USA:n puolesta: palestiinalaisille USA sallii vain nöyrän sopeutujan roolin. Valitettavasti EU:kin on kiinnostuneempi omista taloudellisista eduistaan kuin ihmisoikeuksista.

USA:n ja EU:n taholta on opittu syyttämään kriiseistä pääuhreja: Irakin levottomuudet johtuvat ennen muuta eri uskontoryhmien välisistä jännitteistä, Israelin-Palestiinan konflikti taas palestiinalaisista terroristeista tai gazalaisten ampumista raketeista. Häivytetään perussyyt: USA:n laiton hyökkäys Irakiin ja maan miehitys sekä YK:n mooneen kertaan tuomitsema, Israelin toimeenpanema palestiinalaisalueiden miehitys ja tuomitseminen avovankiloihin muurien ja sähköaitojen taakse sekä Gazan ranka kuristaminen estämällä ruuan, polttoaineiden ja lääkkeiden toimitukset alueelle.

Irak on laajalti uutispimennossa, mutta Irakin kuolinuhrit ylittävät reilusti miljoonan rajan,

kun sodan ja miehityksen välittömät ja välilliset uhrin lasketaan mukaan arvioivat brittiläinen tutkimuslaitos Opinion Business Research ja yhdysvaltalainen Just Foreign Policy –ryhmä. Oxfam Internationalin mukaan neljä miljoonaa irakilaisista on hätäavun tarpeessa.

Palestiinalaisista valtaosa on sysätty pakolaisiksi eri maihin. Israel-Palestiinassa kuoli viime vuoden aikana jopa 40 palestiinalaista yhtä israelilaista kohti. Koska israelilaiset ja amerikkalaiset kuolonuhrit ovat harvinaisia, media jaksaa yhä uutisoida ne näytävästi. Arabien kuolema on arkipäivän rutiinia, joka ei kiinnosta. USA:n johdolla länsi kasvattaa vihaa ja ennakkoluuloja arabimaailmaan kohtaan sekä käsitystä ”kulttuurien välisestä väistämättömästä törmäyksestä”, josta kaikki johtuu.

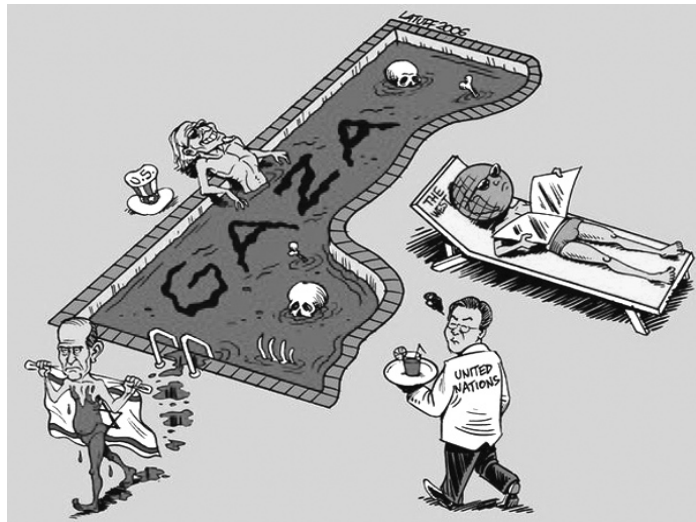
Vuosituhaten vaihteen jälkeinen aika on merkinnyt valtavia taka-askelia maailmanrauhalle. Asioiden uutisointi on samaan aikaan käynyt yhä hämärämmäksi, joten ei ihme, että ihmiset väsyvät. Silti on surullista todeta, että siinä missä vielä vuonna 2002 tuhannet ihmiset olivat Suomessa valmiita marssimaan kaduilla palestiinalaisten puolesta ja v. 2003 pelkästään Helsingissä 15 000 ihmistä kokoontui vastustamaan USA:n hyökkäystä Irakiin, niin nämä tragediat eivät enää saa ihmisiä liikkeelle.

Harvakseltaan ilmestynvä AKYS-lehti ei pysty uutisoimaan päiväkohtaisia tapahtumia. AKYS voi kuitenkin yrittää tuoda esiin asioiden taustoja ja pitkän ajan tapahtumaketjuja, kuten tässä lehdessä julkaistava kirjoitus Iranin, Irakin ja USAn solmuista sekä kertoa tapahtumista yksittäisten ihmisten kokemuksen kautta. Tällä sivuauke-

amalla ja lehden lopussa on myös julkaistu brasilialaisen Palestiinan ystävän, **Carlos Latuffin** piirroksia Gazasta. Ne kertovat tilanteesta kouriintuntuvasti.

Toivomme, että lehtemme saa lukijan myötäelämään miehitysten uhrien tilannetta.

*Ilona Junka
puheenjohtaja*

Taantumus

Kotosalla:

*Kahleet palavat syvällä sisässäni
voimakkaina kuin kotkan siivet
ja silti lempeinä kuin toivovan mieli.
En tiennyt, että ihon alla
meidän ihomme alla
voisi puhjeta myrsky
ja joet voisivat tulvia yli partaan.*

Mahmoud Darwish

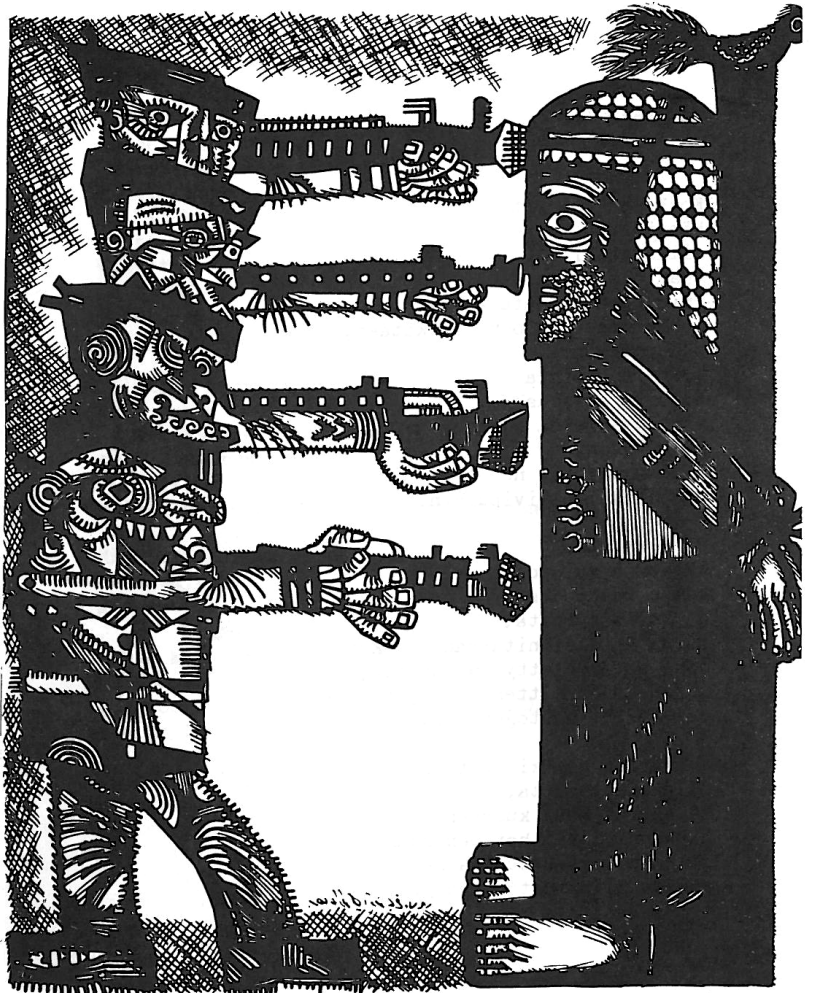
*Minut teljettiin pimeään selliin.
Mutta sydämeni hehkui ja valaisi muurit
auringonläikin.
Ne kirjoittivat numeroni seiniin.
Ja seinät muuttuivat vihreiksi niityiksi.
Teloittajani katseesta
hänen kasvonsa hajosivat
ja jäljelle jäi
hohtavia heijastuksia...*

*Hampaillani kaiversin
karttanne sellin seiniin
ja lisäksi kirjoitin laulun katoavasta yöstä.
Ja jalkojenne juureen minä paiskaan
tiedon tappiosta:
pimeyden väistymisestä.
Heikkoon valonkajoon minä upotan käteni,
upotan syvälle.
Eivät he ole mitään valloittaneet,
eivät mitään.
Vain järistyksen he synyttivät,
monta järjestystä
ja saivat nähdä hehkuvan tähdistön
yhteenpuristetut nyrkit,
kuulevat kahleiden kalinan.*

*Vaikka minä kuolisin
niin sittenkin
minäkin, mitätön,
olen pyhä, - olen taistelija.*

Mahmoud Darwish

Kokoelmavihkosesta "Palestiinalaisia runoja",
suomentanut Tuula Rutanen.

TERHI HILDEN

Maisoun Kanaan sodanvastaisessa mielenosoituksessa 15.3. 2008

Maisoun Kanaan, palestiinalainen nainen

Helsingissä asuvien palestiinalaisten maahanmuuttajien järjestö, Palestiinalaisten siirtokuntayhdistys teki tammikuussa 2007 historiaa valitsemalla puheenjohtajaksi naisen, hieman aiemmin Turusta Helsinkiin muuttaneen Maisoun Kanaanin. Maisoun on ensimmäinen nainen, joka johtaa palestiinalaisten maahanmuuttajien yhdistystä Suomessa.

Sain kutsun Maisounin kotiin Vantaan Martinlaaksoon maaliskuisena iltana. Heti ovella vastaan pyrähti vilkas viisivuotias Yehia. Istahdettuani olohuoneessa sohvalle Maisounin ja hänen aviomiehensä Imad Salloumin kanssa 12-vuotias Ali kiikutti minulle

herkullisen pitaleivän. Läksyjä lukeva tytär, ekaluokkalainen Shams kurkisti ovenraosta. Talo täynnä elämää. Ihmettelin, miten Maisoun ehtii pyörittää koko ruljanssia työn ja puheenjohtajuuden ohella.

- Nousen aamuisin ylös puoli kuudelta ja olen seitsemältä töissä. Kolmen jälkeen haen lapsen tarhasta ja sitten seuraa ruuanlaitto ja muut kodin askareet. Järjestöasiat venyttävät illan usein miltei puoliyöhön. Unelle ei jää kovin paljon aikaa, Maisoun myöntää.

Maisoun on syntynyt Libanonissa, jonne hänen isovanhempansa tuhansien muiden lailla pakenivat Israelin verilöylyä v. 1948 ja hän vietti lap-

suutensa osin Libanonissa, osin Abu Dhabissa, josta isä sai töitä.

Vuonna 1993 Maisoun avioitui libanonilaisen Imadin kanssa. Imad oli poliittisesti aktiivi ja tuki arabi-yhtenäisyyttä korostavaa arabinaationalismia. Poliittisen vainon vuoksi hän oli joutunut lähtemään Libanonin levottomista oloista maanpakoon ja päätynyt Suomen Turkuun. Turkuun Maisounkin saapui v. 1995.

Imad suoritti Turussa teknillisen alan ammattikorkeakoulututkinnon parhain mahdollisin arvosanoin. Työnantajat eivät maahanmuuttajasta kuitenkaan innostuneet, joten hän perusti oman yrityksensä, joka ostaa, korjaa ja myy autoja.

Vauvojen, opiskelun ja kansalaisaktiivisuuden rytmittämä aika Turussa

Maisoun aloitti kotoutumisen keskittymällä suomenkielen opintoihin. Kun ensimmäinen, vuoden pituinen kurssi v. 1996 päättyi, syntyi perheen esikoinen, Ali. Maisoun oli vuoden ajan vauvan kanssa kotona, jatkoi sen jälkeen suomen opiskelua, mutta pääsi myös opiskelemaan kättilön tutkintoa. Libanonissa hän oli ehtinyt saavuttaa ylioppilastutkinnon lisäksi sairaanhoitajan koulutuksen.

- Palestiinalaisten keskuudessa kättilöt ovat suuresti arvostettuja. Isoäitini oli kättilö ja minä olin aina halunnut kättilöksi, Maisoun perustelee.

Kun Maisoun sai kättilöopinnot päätökseen, oli seuraavan lapsen vuoro: tytär Shams (suomeksi aurinko) syntyi v. 2000. Maisoun vietti jälleen vuoden äitiyslomalla ja siirtyi sitten yliopistoon lukemaan hoitotieteitä. Alan kandiditutkinnon saavuttamisen jälkeen maailmaan tuli perheen kuopus, Yehia v. 2003. Jälleen äitiysloman jälkeen opiskelu jatkui. Nyt tähtäimessä on hoitotieteiden maisterin tutkinto.

Aktiiviselle perheenäidille pelkkä opiskelu ei kuitenkaan riittänyt. Maisoun liittyi vihreisiin ja valittiin v. 2004 Turun kaupunginvaltuuston varavaltuutetuksi 204 äänellä. Hän toimi myös Turun kulttuurilautakunnassa, jossa pystyi kulttuurin keinoin mm. edesauttamaan maahanmuuttajien integroitumista Suomeen. Maisoun toimi lisäksi kulttuuriasioita hoitavassa Turun Forum-järjestössä sekä oli mukana perustamassa Turkuun arabien asioita hoitavaa Alhambra-yhdistystä.

Helsinkiin

Elokuussa 2006 perhe muutti Helsinkiin. Maisoun sai työpaikan Myyrmäen terveyskeskuksen laboratoriossa tehtäväänään gynekologisten näytteiden ottaminen ja analysointi.

- Koska olen peruskoulutukseltani kättilö enkä laboratorionhoitaja, työsuhteeni on määräaikainen. Työyhteisö on kuitenkin ottanut minut lämpimästi vastaan ja työtoverit toivovat, että saan vakinaisen työpaikan.

Tammikuussa 2007, oltuaan vasta joitakin kuukausia Helsingissä,

Maisoun osallistui Palestiinalaisten siirtokuntayhdistyksen vuosikokoukseen.

- Halusin mennä tutustumaan järjestön toimintaan. Arabien tapaan kokouksessa oli pääosin miehiä: 40 miestä ja vain neljä naista. Järjestölle etsittiin uutta puheenjohtajaa, tarjolla oli viisi miestä, mutta Palestiinalaisedustustossa työskennellyt **Hashem Dajani** pyysi minua kokouksen aikana ehdokkaaksi. Otin haasteen vastaan, vaikka en paljon tuntenut koko järjestöä enkä sen ihmisiä, Maisoun muistelee. Hashem esitteli kokousväelle Maisounin toimintaa Turussa. Se teki vaikutuksen ja Maisoun tuli valituksi.

Naisten aktivoiminen

Puheenjohtajana Maisoun tiesi mitä tahtoi:

- Halusin saada naiset mukaan toimintaan, Palestiinalaisessa kulttuurissa naiset ovat varsin omatoimisia ja aktiivisia moniin muihin arabimaihin verrattuna, mutta vieraassa maassa monen on vaikea päästä edes alkuun he kun ovat sidottuja kotiin ja lapsiin. Usein vain mies pystyy osallistumaan kieliopetukseen ja muihin kotouttamistoimiin. Niinpä nainen tarvitsee miehensä mukaan tulkiksi kaikkialle, jopa lääkäriin mennessään.

Maisoun painottaa myös oman kulttuurin vaalimisen tärkeyttä. Hän sai aikaan, että siirtokuntayhdistys ryhtyi sunnuntaisin järjestämään arabiankielen opetusta palestiinalaislapsille. Lasten oppituntien aikana äidit tapasivat toisiaan ja pääsivät keskustelemaan omista asioistaan ja toiveistaan. Hyvää suomea puhuvana Maisounia alettiin pian kutsua myös eri tilaisuuksiin puhumaan Palestiinasta. Hän kävi jopa Poliisien kulttuurikoulutuspäivillä puhumassa. Maisoun on ollut aktiivisena myös Palestiinan pitämisessä ihmisten mielissä ja on puhetilaisuuksien ohella usein nähty puhuja mielenosoituksissa. Maisoun perusti nettisivut, joilla kolmella kielellä kerrotaan siirtokuntayhdistyksen tapahtumista: www.palestiniancommunity-fin.com. Sivut ovat palestiinalai-

sen tyylin mukaisesti aistikkaasti laaditut ja niillä on ajankohtaisten asioiden ohella kuvakertomuksia palestiinalaisten kärsimyksistä, mutta myös Palestiinan lumoavista näkymistä.

Kuluva vuoden alussa, kun Palestiinalaisten siirtokuntayhdistyksellä jälleen oli vuosikokous, paikka tulvi väkeä. Vuosi sitten kokouksessa oli mainittu nelisenkymmentä miestä ja neljä naista, nyt mukana oli entinen määrä miehiä, mutta myös naisia oli neljäkymmentä. Lähes yksimielisesti Maisoun valittiin uudelleen puheenjohtajaksi.

Uutena hankkeena Maisoun on käynnistänyt atk-kurssin naisille. Kurssi on sunnuntaisin samaan aikaan kuin lasten arabiankielen opiskelu, joten äidit pystyvät hyvin osallistumaan siihen. Suunnitelmissa on, että seuran tuore varapuheenjohtaja, AKYSinkin hallituksen jäsen, **Yehia El Sayed**, ja muut palestiinalaismiehet voivat samaan aikaan keskustella ajankohtaisista aiheista keskenään.

- Kevään tärkein päivä on kuitenkin 14.5., jolloin muistetaan ”Al Nakbaa”. Al Nakba (katastrofi) sanaa käytetään kuvaamaan 60 vuotta sitten alkanutta etnistä puhdistusta, jossa Israel murhasi joukkomitoin palestiinalaisia, tuhosi yli 500 palestiinalaista kylää ja kaupunkia, ja ajoi yli puolet palestiinalaisista kotimaastaan pakolaisiksi. Tapahtuman kunniavieraana on **tri Mustafa Barghouti**, kertoo Maisoun.

Haastattelu: Ilona Junka

Maisoun ja lapset.

Tri Mustafa Barghouti Al Nakba juhlassa

Palestiinalainen demokratia-aktivisti, tri Mustafa Barghouti, vieraili Helsingissä palestiinalaisten Al Nakba-juhlassa 14.5. Barghouti kävi läpi palestiinalaisten 60-vuotista kärsimyshistoriaa.

Näin palestiinalaisten elintila on kutistunut:

- Alunperin, v. 1947 YK teki päätöksen kahdesta valtiosta ja tarjosi palestiinalaisille 45 % heidän omasta maastaan. Palestiinalaisten alue supistui israelilaisten tuhon tieltä kuitenkin enemmän, vain Länsirantaan ja Gazaan, eli 23 prosenttiin koko maasta.

- Vuoden 1967 sodassa Israel miehitti Länsirannan ja Gazan ja alkoi levittää siirtokuntiaan näille alueille. 1990-luvun lopun ”rauhanneuvottelujen” lopputuloksena palestiinalaisille tarjottiin enää 18 prosentin osuutta.

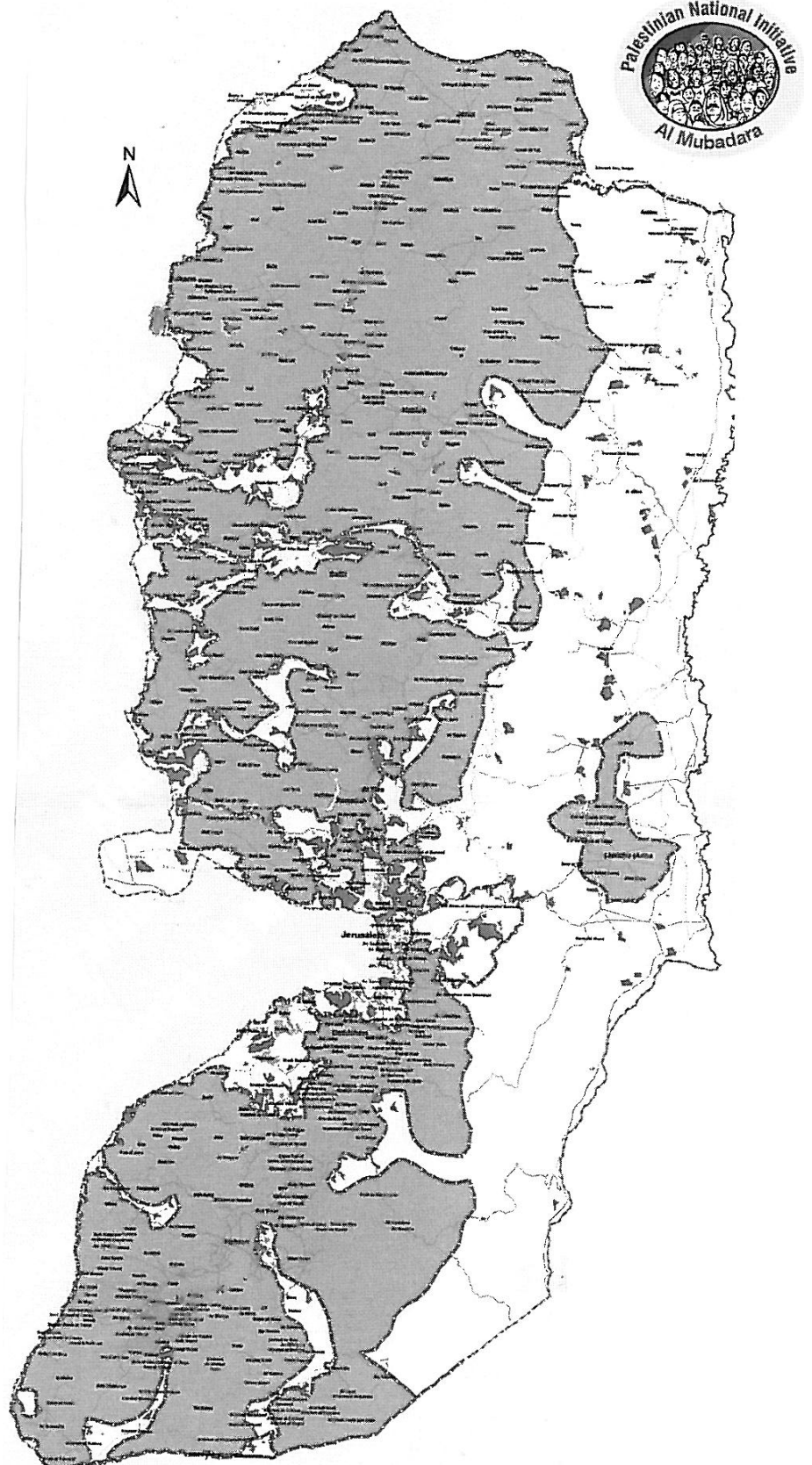
- Muurin rakentamissuunnitelmat tulevat kutistamaan palestiinalaisten osuuden omasta maastaan alle 11 prosenttiin ja pirstaloimaan Länsirannan erillisiksi ghetoiksi sekä eristämään Palestiinan Jordanjoesta.

Israel perustelee muuria turvallisuuden tarpeellaan. Turvallisuus puuttuu kuitenkin ennen muuta palestiinalaisilta.

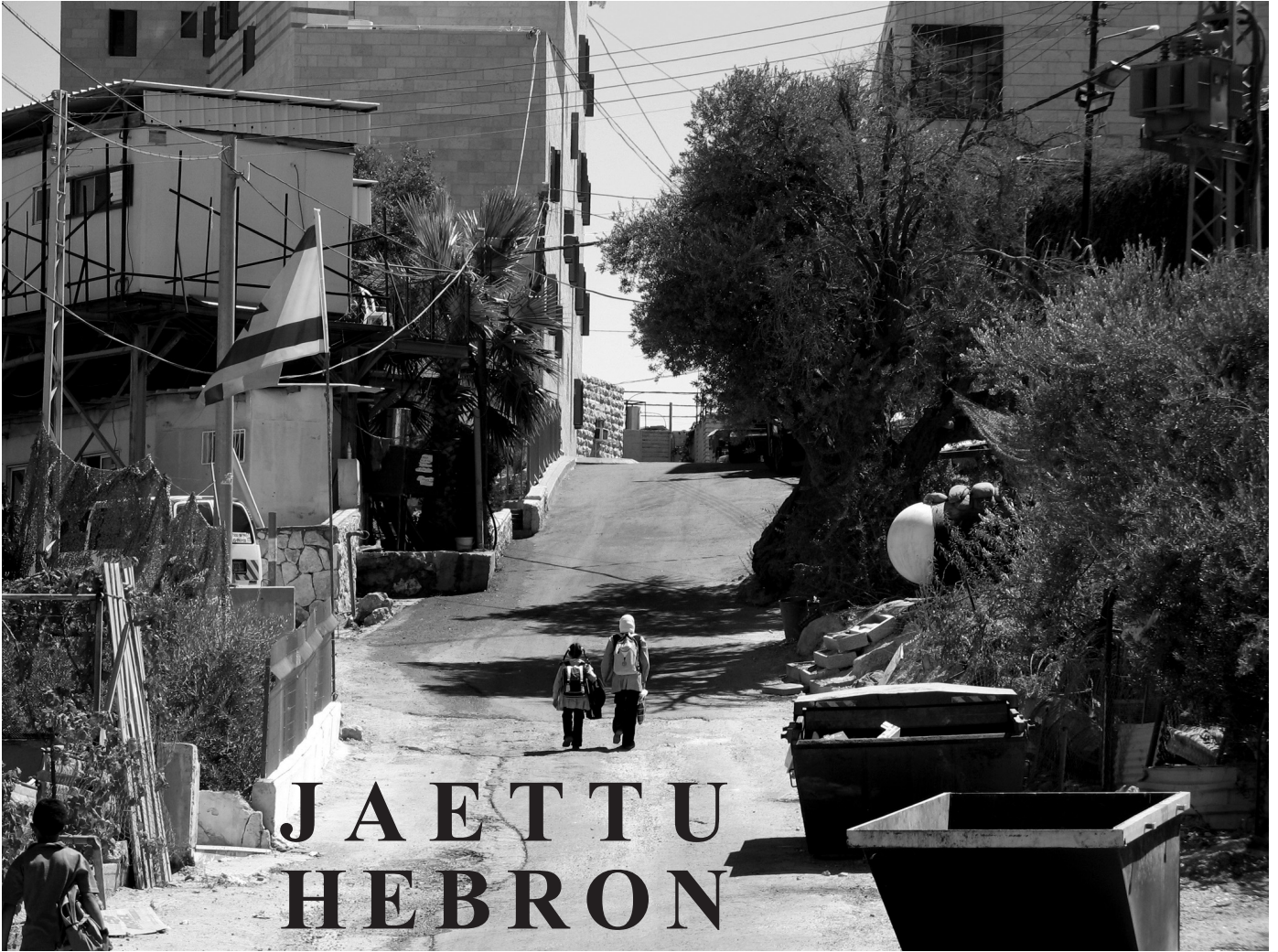
- Vuosina 2000-2005 jokaista aggressioissa kuollutta israelilaista kohden kuoli ”vain ” 4 palestiinalaista. Viime vuonna suhdeluku oli kymmenkertainen, 40 kuollutta palestiinalaista jokaista kuollutta israelilaista kohden. Viime syksyn Annapolisin rauhankokouksen jälkeen suhdeluku on noussut 45:een.

Muun muassa Yhdysvaltain tuen ansiosta israelilaisten elintaso on kolmikymmenkertainen palestiinalaisiin nähden. Israelilaiset käyttävät kuusi kertaa enemmän vettä kuin palestiinalaiset. Köyhät palestiinalaiset maksavat vedestään ja sähköstään tuplahinnan israelilaisiin verrattuna.

Barghouti toivoo kansainvälisen solidaarisuusliikkeen palestiinalaisten tueksi voimistuvan.

Muurin valmistumisen jälkeen Länsirannasta jää palestiinalaisille vain tummalla merkitty alue.

Kotimatalla, Hebron

Hebronin kaupungin tilanne Länsirannalla on ainutlaatuinen koko alueella.

Kaupunki on pyhä kaikille kolmelle suurelle uskonnolle: islamille, juutalaisuudelle ja kristinuskolle. Osana

Osloin prosessia kaupunki jaettiin hallinnollisesti kahtia: noin 80 % alueesta on palestiinalaishallinnon alla ja 20 % Israelin hallinnon alla. Syynä kahtiajakoon ovat israelilaiset siirtokunnat, jotka sijaitsevat aivan kaupungin

sydämessä. Israelin hallinnoimalla H2-alueella asuu arviolta 500 siirtokuntalaista ja 35 000 palestiinalaista, joiden elämää lukuisat siirtokuntalaisten turvaamiseksi tarkoitettut rajoitukset säätelevät.

Abu 'Ayeshan perheen koti sijaitsee Hebronissa Israelin hallinnoimassa osassa, aivan Tel Rumeidan israelilaisen siirtokunnan vieressä. Joka päivä lapset joutuvat kulkemaan kouluun ja pelkäämään siirtokuntalaisten väkivaltaa. Perheen 17-vuotias tytär **Raja'a Abu 'Ayesha** kuvasi elämäänsä ihmisoikeusjärjestö B'Tselemille seuraavasti vuonna 2005:

”Olen syntynyt talossa, jossa elän tänäkin päivänä. Isoisäni rakensi talon 45 vuotta sitten. Se sijaitsee Tel Rumeidan alueella, ja vain katu erottaa talon israelilaisesta siirtokunnasta. Ainoat ihmiset, joita tapaan, ovat kotona ja koulussa. Heidän lisäksi minulla ei ole mitään sosiaalista elä-

mää. Kotimme on kuin häkki, se on kokonaan aidattu sisäänkäyntiä myöten. Talomme on kuin saari, jota ympäröi sotilaiden, siirtokuntalaisten ja väkivaltaisen ilmapiirin meri. Niin kauan kuin muistan, minua ovat ympäröineet sotilaat ja siirtokuntalaiset. Siirtokuntalaiset ovat myös hyökänneet kouluuni.

Perheeni kärsii monin tavoin. Meillä on vaikeuksia päästä ulos talosta kouluun ja takaisin kotiin. Melkein joka päivä siirtokuntalaiset sulkevat tien minulta ja sisareltani. He heittävät kiviä, vettä ja ruoanjätteitä päällemme. Joskus näin tapahtuu öisin ja minä ja veljeni heräämme pelästyneinä. Joskus minä tunnen itseni avuttomaksi ja masentuneeksi, enkä tiedä

mitä tehdä. Kun tulen kotiin koulusta, en lähde enää kotoa, koska voisin vahingoittaa siirtokuntalaisten heittämistä kivistä. En vieraile ystävien tai sukulaisten luona ja vain harvat ihmiset vierailevat luonamme. Ihmiset, jotka eivät asu tällä alueella, eivät saa tulla tänne.

Tunnen itseni harvoin onnelliseksi. Veljeni ei pysty nukkumaan yksin eivätkä muutkaan lapset pääse kokemaan oikeaa lapsuutta. Olemme jatkuvasti kotona, katsomme ulos ikkunoista ja keskustelemme tilanteesta.”

Lue koko teksti B'Tselemin sivuilta:
www.btselem.org/english/Testimonies

Hebronin vanha kaupunki oli ennen toisen kansannousun alkua tärkeä ostoskaupunki, jonne tuli asiakkaita myös Israelin puolelta. Siirtokuntalaisten turvallisuuden takaamiseksi Israelin hallinnoimalla alueella on kuitenkin toteutettu ankaria rajoituksia. Osa teistä on esimerkiksi tarkoitettu ainoastaan siirtokuntalaisten käyttöön ja palestiinalaisten autolla liikkumista ja heidän kauppojensa aukioloa on rajoitettu.

Ihmisoikeusjärjestö B'Tselemin arvion mukaan yli 2 000 liikettä on joutunut sulkemaan ovensa Hebronin vanhassa kaupungissa ja sen läheisellä torialueella toisen kansannousun syttymisen jälkeen. Suljettujen kauppojen ja asuintalojen oviin siirtokuntalaiset maalaavat Daavidin tähtiä ja graffiteja, jotka pahimmillaan julistavat kuolemaa palestiinalaisille naapureille.

Teksti ja kuvat Heidi Kumpulainen

Bab a-Zawiyan torialue, Hebron

Kokonaisuus näyttelystä "Toivon siemeniä, pelon siemeniä: 40 vuotta miehitystä palestiinalaisalueilla". Näyttely on kevään 2008 aikana kiertänyt pääkaupunkiseudulla ja se on

*esillä vielä Tampereella pääkirjasto Metsos-
sa elokuussa sekä Helsingin Kulttuurikeskus
Caisassa marraskuussa.*

Suljetut ovet, Hebron

Tarina tilastojen takaa

Viime viikolla Israelin armeija suoritti Länsirannan alueella 91 etsintäoperaatiota, joissa kuulusteltiin 99 henkilöä ja 12 ihmistä haavoittui. Näiden virallisten lukujen takana piilee kuitenkin monta ihmisten elämää koskettavaa erillistä tarinaa. Lähdimme selvittämään yhtä niistä kuultuamme useista pidätyksistä edellisen yön aikana, suuri osa niistä Betlehemin läheisyydessä.

Tapasimme perheen, noin 10 000 asukkaan Ad Duheishan pakolaisleirissä. Edellinen yö oli ollut heille painajaismainen, sillä perheen isä, 55-vuotias journalisti sekä poika, 26-vuotias sosiaalityön opiskelija, joutuivat pidätetyksi ja kuulusteltaviksi Israelin yöllisessä etsintäoperaatiossa. Poika oli päästetty kuulusteluista vapaaksi ja hän oli kertomassa meillä tarinaansa. Isä oli vielä pidätettynä ja kuulusteltavana. Tämä voisi kestää yhteensä 96 tuntia, jonka jälkeen ilman oikeudenkäyntiä voidaan vielä pitää puoli vuotta vankeudessa. Kaikille samana yönä pidätetyille on kansainvälisen avustusjärjestön kautta järjestetty yksi yhteinen asianajaja, mutta perheenjäsenet kertovat, etteivät saa olla yhteydessä isään ja voivat vain odottaa, koska saavat hänestä tietoja ja hänet takaisin kotiin. Tämä ei ole ensimmäinen kerta kun perheessä koetaan tällaisia hetkiä. Isä on ollut pidätettynä ja vangittuna yhteensä 13 vuotta ja saanut myös karkotusmääräyksen Jordanian puolelle. Poika puolestaan on juuri pari kuukautta aikaisemmin palannut takaisin edelliseltä neljän vuoden vankilareisultaan ja yrittää nyt jatkaa opiskeluaan ja elämäänsä.

Osittain pidätyksen syyt jäävät mysteeriksi sekä meille että pidätyille itselleen. Kerran pidätettynä olo kuitenkin johtaa usein herkästi uusiin kuulusteluihin. Ensimmäisenä kysymykseen pidätyksen syystä saamme kuitenkin osittain naurahtavan vastauksen ”tietysti, koska olen palestiinalainen”. Toisaalta todennäköinen syy isän ja pojan pidätyksiin on

heidän aiempi aktiivinen poliittinen roolinsa PFLP: n (Popular Front for the Liberation of Palestine) riveissä. Poika kertoo, etteivät he kuitenkaan enää uskalla aktiivisesti olla politiikassa mukana. Isä työskentelee toimittajana tunnetussa sanomalehdessä Ramallahissa, mutta hänen kirjoituksensa ovat pikemminkin hyvin yleisiä, koskien esimerkiksi taloutta. Perheen tytär nauraa, ettei palestiinalaisten poliittinen aktiivisuus toki tarkoita samaa kuin terrorismi, vaikka heitä tämän vuoksi epäiltynä pidetäänkin. Poliittisen mielipiteen ilmaiseminen koetaan suurena uhkana.

Meidät otetaan lämpimästi vastaan perheeseen ja sekä pidätettynä ollut poika että hänen sisarensa kertovat meille tarinansa. Koko perhe ja sukulaisia ja ystäviä on kokoontunut tukemaan toisiaan. He keskustelevat yöllisistä tapahtumista ja kertovat sotilaiden tulleen heidän kotiinsa yhden jälkeen yöllä herättäen kaikki ja käskien heidät huutaen ulos. Perheen yhdelle neljästä tyttärestä oli juuri syntynyt pieni poika, eivätkä he voineet kovin hyvin, mutta joutuivat muiden mukana keskellä yötä ulos seisomaan. Tällä välin heidän kotinsa etsittiin läpi ja kaikilta miespuolisilta vietiin heidän henkilöllisyystodistuksensa. Isä ja poika pidätettiin, heidän silmänsä sidottiin ja heidät heitettiin autoon muiden pidätettyjen joukkoon.

Pidätystilanne koskettaa koko perhettä ja myös koko asuinyhteisöä ja yhteiskuntaa. Ihmiset kuulevat sotilaiden tulon, eivätkä tiedä, mitä ympärillä tapahtuu. Meille on jaettu paljon kokemuksia siitä, kuinka yölliset operaatiot pitävät sekä aikuisia että lapsia hereillä ja pelokkaina. He eivät

tiedä, milloin on kenenkin vuoro lähteä ja lapset eivät ymmärrä, miksi heräävät yöllisiin ampumisääniin, joita käytetään ainakin pelotteina.

Seuraavana päivänä joukko ihmisiä ja mediaa on kokoontunut osoittamaan mieltään Betlehemin keskusaukiolla. Perheen isä on tunnettu journalisti, jonka vuoksi hänen tapauksessaan pidätysoperaatio saa paljon julkisuutta. Kylteissä on isän kuva ja teksti: ”Älkää tukkiko journalistien suuta”. Mielenilmaus on osittain myös kaikkien muiden pidätettyjen palestiinalaisjournalistien sekä ilmaisunvapauden puolesta taistelemista. Viime viikolla soittaessamme perheelle saamme kuulla iloisen uutisen, että isä päästetään vapaaksi muutamien viikojen päästä. Samaan aikaan useat muut palestiinalaiset pysyvät pidätettyinä, heidän joukossaan 327 lasta. Näiden numeroiden takaa löytyy jälleen moninkertainen määrä ihmisiä ja suuri joukko surullisia tarinoita.

Marja Winter,
EAPPI-vapaaehtoistyöntekijä

Lähteet haastattelujen lisäksi: DCI (Defence for Children International), UNRWA (United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East).

Taustatietoa: IFJ (International Federation of Journalists) www.iffj.org.

Kirjoittaja toimi EAPPI-ohjelman vapaaehtoisena Betlehemiä keuhällä 2008. EAPPI-vapaaehtoisten esittämät mielipiteet ovat henkilökohtaisia eivätkä välttämättä edusta Suomen EAPPI-koalition (Kirkon Ulkomaanapu, Ortodoksisen kirkon ulkomaanapu Ortaid ja NNKY-liitto ry.) kantaa.

Yhteisöhuoltajuuden ajatus kantaa vaikeimman ylitse - AKYSin ja PSV:n kehitysyhteistyöhankkeen kuulumisia

Palestiinalaisen yhteistyöjärjestöme Beit Atfal Assumoudilla (BAS) on toimintakeskukset kymmenellä leirillä Libanonissa. Keskuksista käsin järjestön 24 sosiaalityöntekijää auttaa yli 600 perhettä, joissa on 1360 lasta, joita BAS on sitoutunut huoltamaan. Seitsemässä keskuksessa on myös päiväkotit, joissa työskentelee 30 lastentarhanopettajaa runsaan 500 lapsen kanssa. Kaikki BASin tukemat perheet elävät vaikeassa tilanteessa.

AKYSin kummit auttavat säännöllisillä kummimaksuilla 35 perhettä sekä ”Leirilapsi leikkiin mukaan” –keräyksen kautta päiväkotitoimintaa. Apu on taloudellisesti tärkeä ja lisäksi henkisenä tukena ja toivon lähteenä korvaamattoman arvokasta. AKYSin ja Psykologien Sosiaalisen Vastuun (PSV) yhteistyönä muodostettiin viime vuonna kolmivuotinen ”Yhteisöhuoltajuus”-hanke, viralliselta nimeltään ”Yhteisöhuoltajuuden kehittäminen palestiinalaisten pakolaislasten kehityksen ja mielenterveyden turvaamiseksi” kehitysyhteistyö –hanke, jossa AKYSin keräämät kummimaksut toimivat omarahoituslähteenä. Ulkoasiainministeriö on myöntänyt sille hanketukea.

Yhteisöhuoltajuus –hankkeen avulla mahdollistettiin vuonna 2007 sosiaalityöntekijöiden käynnit 120 lapsen kotiin ja lastentarhanopettajien käynnit 60 lapsen kotiin eri leireillä. Lastentarhanopettajat saivat konsultoida perheneuvontakeskuksen erityistyöntekijöitä, jos päiväkotilasten kehityksessä ilmeni vaikeita tilanteita. Perheet ja perheitä lähinnä olevat sosiaalityöntekijät ja lastentarhanopettajat saattoivat lisäksi ohjata lapsia ja nuoria perheneuvontakeskukseen. Siellä lasten- ja nuortenpsykiatri ensin tutkii lapsen ja sen jälkeen laaditaan

hoitosuunnitelma. Perheneuvontakeskuksessa työskentelee myös psykologi, puheterapeutti, toimintaterapeutti ja sosiaalityöntekijä. Hankkeen tuella 200 lasta pääsi psykiatrin vastaanotolle, 50 lasta psykologin luokse, 60 lasta puheterapeutille ja 50 lasta toimintaterapiaan. Sosiaalityöntekijä työskenteli perheiden kanssa ja tekee kotikäyntejä. Tavoitteena on, että lapsen tai nuoren avuntarve ei jäisi huomaamatta eikä avunsaanti pitkittyisi.

Yhtenä hankkeen toimintamuotona oli kampanja, jossa lapset ja nuoret itse tarkastelivat leirejä ympäristönään. Kesällä 2007 Beddawin leiri oli tupaten täynnä Nahr El-Baredin evakkoja. Ahtaissakin oloissa ja hädän täyttämänä päivinä kulttuuritoiminta käynnistettiin. Nahr El-Baredista paenneen 31-vuotiaan **Rouhaifa Qassinin** ja 19-vuotiaan graafisen suunnittelun opiskelijan **Omar Abu Saitin** ryhmissä Beddawissa maalasi kesällä 2007 kaksi taideryhmää. Nuorten teokset kävivät Suomessakin ja olivat näytteillä Kallion ja Huittisten kirjastoissa. Kuvillaan nuoret kertoivat taistelujen kesän kokemuksista. Ryhmä sai nuorten ajatukset len-

tämään. Neljätoistavuotias **Salah Shabaan** maalasi kehotuksen ”ajattelu ulos raameista”. Hänelle maailma evakkonakin on avara.

Sirkku Kivistö
Yhteisöhuoltajuus- hankkeen
vastuuhenkilö
AKYSin ja PSV:n jäsen

KIRSTI PALONEN

Pahoin vaurioitunut Nahr el-Baredin toimintakeskus taas Beit Atfal Assumoudin hallinnassa

Libanonin armeija on luovuttanut Beit Atfal Assumoud (BAS) -järjestön hallintaan sen, mitä on jäljellä sen toimintakeskuksesta Nahr el-Baredin pakolaisleirissä Pohjois-Libanonissa. Libanonin armeija piti BAS:n toimintakeskusta asemapaikkanaan siitä lähtien, kun se viime vuoden syyskuussa kukisti Nahr el-Barediin asettuneet Fatah al-Islam -järjestön taistelijat. Juuri ennen keskuksen luovutusta sotilaiden nähtiin lastaavan rekkaan irtaimistoa, esim. vesitankin ja lämminvesivaraajan. Aiemmin

keskuksesta oli viety mm. liitutaulu. Juuri ennen lähtöä yksi sotilas rikkoi tuolin, jolla oli istunut.

Nahr el-Baredin toimintakeskus oli surkeassa kunnossa. Siellä ruvettiin heti raivaustöihin, jotta keskuksessa voitaisiin aloittaa uudelleen toiminta, joka nyt viime kesän tuhojen jälkeen on entistä merkityksellisempää. BAS tarvitsee uudelleenrakentamiseen kipeästi ulkopuolista rahoitusta. Rahaa tarvitaan myös keskukselta hävinneen irtaimiston ja toiminnassa välttämättömien tarvikkeiden hankki-

miseen.

Tuki menee perille sekä AKY-Sin kummilapsitilin kautta Sampo 800011-123 0002, että Psykologien Sosiaalisen Vastuun keräyksen kautta: Libanon / Psykologien Sosiaalinen Vastuu Sampo 800019-703530, Viitenumero: 1656, Keräyslupa OKU 1819A (2007-2008)

Kirsti Palonen

Nahr el-Baredin tuhosta on kerrottu AKYSin numerossa 1/2008

Iranin, Israelin ja Yhdysvaltojen suuri peli Lähi-idässä

Katsaus iranilaissyntyisen Trita Parsin teokseen

Lähi-idän ongelmien ytimenä pidetään yleisesti Palestiinan kysymystä ja sen ratkaisemista välttämättömänä avaimena koko Lähi-idän solmun purkamiseksi. Huomio on kiinnittynyt Israelin ja palestiinalaisten taisteluun maasta, ja konflikti on näkynyt lähinnä Israelin ja sen kanssa välittömiin yhteenottoihin osallistuneiden osapuolten sekä näiden suurvaltatukijoiden toiminnan kautta.

Toisaalta on selvää, että laajemmat alueelliset ja globaaliset taloudelliset ja valtapoliittiset tekijät ovat palestiinalaisten kohtalon kannalta paljon ratkaisevampia kuin heidän oikeutensa ja kärsimyksensä. Alueen poliittiseen kehitykseen vaikuttavat ennen muuta suurvaltojen, nykyisin lähinnä Yhdysvaltojen sekä alueen voimavaltioiden ja sellaiseksi pyrkivien maiden edut ja politiikka. Palestiina-

laisten tulevaisuus ja Palestiinan alueen jakaminen ovat tässä suuremmassa pelissä toisarvoisia. Palestiinalaisia on käytetty siinä paljolti pelinappuloina ja poliittisen manipuloinnin välineinä esittäen heidät tarpeen mukaan sorrosta kärsivinä uskonveljinä tai rauhaa vastustavina terroristeina.

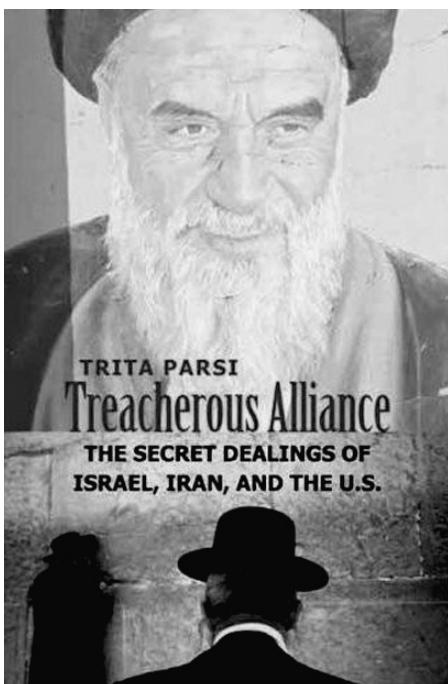
Lähi-idän lähihistoriaa ja sen poliittisen kehityksen mahdollisuuksia ei voi ymmärtää tarkastelematta kaikkia siinä vaikuttavia voimia. Yksi näistä on Iran, jonka nykyistä nousua voimatekijäksi alueella todistavat sen joutuminen ”pahan akselin” kärkeen ja Yhdysvaltojen toimet arabiliittolaistensa kokoamiseksi Iranin vastaiseen rintamaan.

Iranilla on ollut koko viime vuosisadan jälkipuoliskolla huomattava merkitys paitsi Persianlahden alueen, myös koko Lähi-idän poliittisessa kehityksessä. Iranilaissyntyinen amerikkalaisen John Hopkins-yliopiston kansainvälisen politiikan professori Trita Parsi on kirjoittanut Israelin, Iranin ja Yhdysvaltojen suhteita käsittelevän teoksen.¹ Se perustuu asiakirja- ja tutkimuslähteiden lisäksi kaikkien kolmen maan poliittisessa päätöksenteossa mukana olleiden vaikuttajien haastatteluihin ja haastaa tavanomaisen tietämyksen valaisemalla monia yleisesti tuntemattomia tapahtumia ja tekemällä yllättäviäkin kulissien takaisia paljastuksia maiden välisestä

monimutkaisesta pelistä, jossa Palestiinan kysymys on aina ollut yksi keskeisiä taustatekijöitä. Kirjasta paljastuu muun muassa, että Iranin jyrkän Israelin vastaisen retoriikan taustalla on ollut ensisijaisesti pyrkimys arabimaiden kansalaisten mielipiteeseen vaikuttamalla vaikeuttaa näiden hallitusten yrityksiä estää Iranin pääsy Persianlahden alueen johtavaksi voimaksi. Israelin nykyisen Iranin vastaisuuden taustalla taas on sen oma kilpailu Iranin kanssa dominoivasta asemasta Lähi-idässä. Kumpikin maa on useaan otteeseen kaivanut perustuksia Yhdysvaltain strategisten tavoitteiden alta Lähi-idässä silloin, kun ne ovat näyttäneet hyödyttävän toista.

Trita Parsi

Shaahin tasapainottelu arabimaiden ja Israelin välillä

Israelin valtion syntymisen aikaan vuonna 1948 Irania hallitsi shaahi **Mohammed Reza Pahlavi**.² Iran oli yksi niistä maista, jotka vastustivat YK:n suunnitelmaa jakaa Palestiina juutalaisten ja arabien valtioiksi enustuen jaon johtavan vuosikymmeniä, jopa vuosisatoja kestävään väki-

1) Trita Parsi: *Treacherous Alliance. The Secret Dealings of Israel, Iran and the U.S.* Yale University Press, New Haven and London, 2007.

2) Shaahi syrjätettiin 1953, mutta tuli pian uudestaan valtaan Englannin ja Yhdysvaltain junaillemalla vallankaappauksella, jossa demokraattisesti valittu öljyteollisuuden kansallistanut pääministeri Mossadeq kaadettiin (kirjoittajan huomautus).

valtaan. Iran ei tunnustanutkaan Israelin valtiota shaahin koko 27 vuoden valtakauden aikana. Shaahi tiesi, että länsimielisen juutalaisvaltion syntyminen arabimaailman keskelle voi vahvistaa Iranin asemaa kohdistamalla arabimaiden huomiota ja resursseja itseensä, mutta tunnustamalla virallisesti Israel ja sitä avoimesti tukemalla Iran saisi arabimaiden vihat niskaan.

Israel puolestaan pyrki turvaamaan olemassaoloaan vihamielisten arabimaiden keskellä luomalla liittolaisuhteita arabimaailman reunoilla oleviin maihin ja kansanryhmiin, kuten Turkkiin, Etiopiaan ja Iraniin sekä kurdeihin ja Libanonin kristittyihin. Tämä Israelin koko kylmän sodan ajan jatkunut strategia on kulkenut Israelin periferiaopin nimellä.

Kulissien takana Iran ja Israel kuitenkin lähenivät. Irania yhdisti Israeliin voimistuva pan-arabismi ja arabimaiden Iran-vastaisuus sekä niiden tukijaksi ilmestyneen Neuvostoliiton pelko. Periferia-allianssia edisti Yhdysvaltojen ryhtyminen sen taustavoimaksi Israelin pyynnöstä. Iranista tuli myös Israelin pääasiallinen öljyn-toimittaja. Maiden välinen salainen yhteistyö hoitui pääasiassa tiedustelupalvelujen kautta. Iran pelkäsi riskiä joutua sotilaalliseen yhteenottoon Irakin ja Egyptin kanssa. Israelille tämä oli edullista ja se toimitti Iranille tiedustelutietoja niiden sotilaallisista hankkeista.

Iranin ja Israelin suhde oli kuitenkin epätasapainoinen siten, että Israel piti liittolaisuusuhdetta Lähi-idän suurimpaan maahan Iraniin paljon tärkeämpänä kuin Iran Israeliin. Lisäksi vuoden 1967 sodan jälkeen shaahi alkoi nähdä Israelin aggressiivisena ja ekspansionistisena valtiona, joka pyrki Lähi-idän dominoivaksi voimaksi Iranin kustannuksella ja voi vaarantaa Iranin suhteet arabimaihin. Iran tuki julkisesti arabien kantoja sodan lopputuloksen suhteen. **Anwar Sadat**in länsimielisen hallinnon valtaantulo Egyptissä vuonna 1970 mahdollisti maiden lähentymisen ja täydet diplomaattiset suhteet niiden välillä, vaikka turvallisuusasioissa vahvoja siteitä Israeliin pyrittiin edelleen pitämään yllä. Neuvostoliiton siirrettyä painopisteen Irakin tukemiseen sekä Iran että

Israel alkoivat kokea Irakin suurimaksi turvallisuushakiksi, ja Israelille Iran-suhde muodostui entistä tärkeämmäksi. Samaan aikaan Yhdysvaltojen juuttuminen Vietnamiin antoi shaahille mahdollisuuden pyrkiä lisäämään Yhdysvaltojen riippuvuutta Iranista ja yhä määrätietoisemmin tekemään Iranista Lähi-idän ja koko öljyä tuottavan maailman voimakainta valtiota. Israelille tilanne muodostui ongelmalliseksi, koska Iranille suhteet sen hegemoniapyrkimykseen pelkääviin arabimaihin alkoivat painaa yhä enemmän kuin Israel-yhteistyö. Tämä näkyi Israelin yllätykseksi ja pettymykseksi vuoden 1973 Jom Kippur-sodassa, mihin Iran otti muodollisesti neutraalin kannan ja tuki materiaalisesti sekä Israelia että Egyptiä ja Syyriaa. Vuonna 1975 tuli toinen isku, kun Iran, tehtyään rajasopimuksen Saddam Husseinin kanssa, odottamatta vetäytyi Iranin, Israelin ja Yhdysvaltojen yhteisistä Irakin kurdien kapinan valmisteluoperaatioista itsenäisen Kurdistanin luomiseksi Irakin alueelle. Vuonna 1975 Iran taipui kannattamaan YK:ssa lausumaa, jossa siionismi tuomittiin rasismin muotona.

Vuonna 1977 Israelissa tuli valtaan **Menahem Begin**in johtama oikeisto, jonka tavoitteena oli Israelin maksimaalinen laajentuminen Länsirannan alueelle ja ehdottoman hegemonia-aseman saavuttaminen Lähi-idässä. Shaahi arvosteli Israelin politiikkaa ankarasti, mutta voimakkaasti aseistautuvan Irakin uhka johti Iranin ohjustuotantoyhteistyöhön Israelin kanssa, joka Parsin haastatteleminen lähteiden mukaan tarjosi Yhdysvalloilta salassa ydinaseiden kuljettamiseen soveltuvia ballistisia ohjuksia.

Islamilainen tasavalta ja Israel kylmän sodan kaudella

Vuonna 1979 islamilainen vallankumous kaatoi shaahien dynastian. Vallankumouksen johtaja **Khomeini** tarkasteli Palestiinan kysymystä ja sionismia ensisijaisesti uskonnollisesta näkökulmasta, ja hänen suhteensa maalliseen palestiinalaisjohtoon jäi etäiseksi. Khomeinin hallinto, jonka tavoitteena oli levittää islamilainen vallankumous myös arabimaihin ja päästä tätä kautta johtavaan rooliin,

etääntyi yhteistyöstä niiden hallintojen kanssa. Palestiinalaiset ymmärsivät voivansa saada Iranista korkeintaan verbaalista tukea.

Shaahin toimet, joilla hän oli vetänyt mattoa Israel-yhteistyön alta, olivat heikentäneet Israelin asemia idän suunnassa. Israel näki Iranin kanssa tehtävän yhteistyön entistä välttämättömämmäksi eikä arvostellut shaahia avoimesti, vaan lisäsi ponnistelujaan suhteiden parantamiseksi. Tämä pyrkimys jatkui islamilaisen tasavallan aikana, vaikka se katkaisi heti kaikki suhteet ja sen johtajien retoriikka oli äärimmäisen vihamielistä. Israel näki Irakin ja Neuvostoliiton läheisyydessä olevan öljyrikkaan Iranin korvaamattomaksi ja toivoi voivansa uudistaa suhteet sen uuteen hallintoon, kuten se oli voinut tehdä Etiopiassa **Haile Selassien** kaataneen kommunistihallinnon kanssa. Israel käytti hyväksi Iranin kansainvälistä eristystä odottaen sen joutuvan turvautumaan Israeliin ainoana mahdollisuutena. Israel muun muassa palautti Iranille shaahin Israeliin korjattaviksi toimittamat panssarivaunut ja toimitti sille aseita, vaikka Iran jatkoi Israelin olemassaolon tuomitsemista

Pohjimmiltaan maiden väliset yhteiset uhat olivat edelleen olemassa, mutta Iran laski turvaavansa Israeliin vasta viimeisenä korttina. Tällainen tilanne koitti **Saddam Husseinin** hyökättyä Iraniin 1980. Saudi-Arabian ja muiden Persian lahden sheikkikuntien runsaskätisellä rahoituksella ja Neuvostoliiton tuella Irak hankki mahtavan asearsenaalin, jolla se kykeni iskemään myös Israeliin. Salainen turvallisuusyhteistyö Israelin kanssa alkoi uudelleen. Samalla Iranin johto jatkoi Israelin vastaista ja Palestiinan kansaa tukevaa retoriikkaa, jolla se pyrki ennen kaikkea tekemään arabihallituksille niiden kansalaisten silmissä mahdollisimman vaikeaksi tukea hyökkäystä islamilaiseen Iraniin. Sodassa myös Israelin ja Yhdysvaltojen edut erosivat. Israel toivoi edelleen suhteiden luomista Iraniin. Irakin voitto olisi jättänyt Israelin entistä paljon haavoittuvampaan asemaan. **Begin**in ja **Sharonin** johtama Israel toimitti 80 prosenttia Iranin sodan alussa ostamista aseista. Kaiken kaikkiaan Israel myi aseita

500 miljoonan dollarin edestä, ja Yhdysvallat sulki tältä silmänsä Iranille julistamastaan saarrosta huolimatta. Israelin yrityksistä huolimatta Iran ei kuitenkaan lähentynyt sitä muuten, vaan käytti Israelia päästäkseen lähentymään Yhdysvaltoja ja ostamaan amerikkalaisia aseita ja onnistuikin siinä Contra-skandaalin nimellä tunnetussa panttivankien vaihtokaupassa aseita vastaan.

Yksinäpainen maailma ja Iranin tekeminen maailmanrauhan viholliseksi

1980-luvun lopulla sodan heikentämän Iranin ulkopolitiikka muuttui aikaisempaa pragmaattisemmaksi ja se pyrki liennyttämään suhteitaan länsimaihin ja arabimaailmaan. Palestiinan kysymyksessä se ilmoitti kunnioittavansa kahden valtion ratkaisua, jos palestiinalaiset sen hyväksyvät. Israelissa alkoi levitä näkemys, että Iranille suhteilla Israeliin oli ollut vain pakon sanelema taktinen merkitys ja että periferiasta oli tullut radikaalismin levittäjä samalla kun arabimaista muodostuva "sisärengas" oli maltillistunut.

Irakin sotavoimien tuhouduttua 1990-91 Persianlahden sodassa ja Neuvostoliiton hajottua Yhdysvallat pääsi Persianlahden alueen hallitseväksi voimaksi. Tämä perustui sodan aikana syntyneeseen liittosuhteeseen arabivaltien kanssa. Liiton jatkuminen edellytti, että nämä maat tunsivat tarvitsevänsä Yhdysvaltoja suojaamaan niitä Iranin alueellisia pyrkimyksiä vastaan. Vaikka Iran oli avustanut Yhdysvaltain liittoutumaa sodassa ja se pienensi tänä aikana armeijansa kokoa ja alensi varustelumenojaan huomattavasti, se sai kokea Yhdysvaltojen kaatavan sen kaikki pyrkimykset lähentymiseen ja vaikutusvalan saamiseen alueella.

Yhtenä osoituksena asemastaan ai-noana mahtitekijänä ja tietynlaisesta velastaan arabimaille Yhdysvallat alkoi ajaa Palestiinan kysymyksen ratkaisemista ja uutta järjestystä Lähi-itään. Oikeistohallituksen johtama Israel käytti kaikki keinot vastustaakseen tätä. Tekosyiden loputtua sen oli kuitenkin taivuttava osallistumaan Madridin neuvotteluihin 1991, joihin osallistuivat lähes kaikki alueen maat,

mutta Iran jätettiin ulos. Iran, joka koki lähentymispolitiikkansa ja hyvän tahdon osoitustensa tulevan torjutuiksi, alkoi sabotoida Yhdysvaltojen politiikkaa. Tämä merkitsi jyrkemman kannan ottamista Israeliin ja Iranin kannalla olevien libanonilaisten ja palestiinalaisten ryhmien puoleen kääntymistä. Rauhanneuvottelujen epäonnistuttua ja ensimmäisen intifadan alettua Yhdysvallat ja Israel kuitenkin syyttivät tästä Irania sanoen sen vaikuttaneen palestiinalaisiin. Parsin mukaan tämä hetki toimi vedenjakajana, jolloin Iran ensimmäisen kerran vakavasti ojensi kätensä rauhanneuvotteluja vastustaville palestiinalaisille ryhmille.

Intifadan väsyttämässä Israelissa rauhaa palestiinalaisten kanssa mahdollittomana pitäneen oikeiston tappio työväenpuolueelle vuonna 1992 aloitti alueellisessa pelissä uuden vaiheen, jossa periferiaoppi käännettiin päälle. Työväenpuoleen johdon mielestä poliittisissa kiistoissa arabien kanssa voidaan saada ratkaisu, jonka jälkeen Israelista voisi muodostua koko Lähi-idän 240 miljoonan asukkaan markkina-alueen taloudellinen keskus. Sen ainoa kilpailija alueellisesta hegemoniasta voi kuitenkin olla Iran, jota Israel alkoi pitää potentiaalisen liittolaisen sijasta päävihollisena. Tulevaisuudennäkymän toteutuminen edellytti kahta asiaa, rauhan tekemistä palestiinalaisten kanssa ja Iranin saaminen näyttämään uhalta alueen ja maailman rauhalle.

Uuden sukupolven pitkän kantaman ohjusten ilmestyttyä Lähi-itään Israelissa oltiin jo alettu ennakoita Iranin tulevan seuraavaksi strategiseksi vaaraksi. Israel organisoï nopeasti yhdessä amerikanjuutalaisten lobbajajärjestöjen kanssa voimakkaan kampanjan Yhdysvaltojen ja EU:n vakuuttamiseksi siitä, että Iran on hullujen mullahien johtama globaali uhka, joka tavoittelee ydin- ja kemiallisia aseita. Israelin johto uskoi yhteisen Iranin-uhan myös auttavan rauhan saavuttamista arabien kanssa Israelin omista ydinaseista ja miehityksestä huolimatta. Yhdysvalloissa ja arabimaissa Israelin äkkikäänös ei kuitenkaan vaikuttanut uskotavalta ja sen hegemoniasuunnitelmat päinvastoin herättivät arabimaissa le-

vottomuutta. Parsin mukaan Israelin vakuuttelut eivät kestäneet numeroidenkaan valossa. Persianlahden sodan jälkeen arabimaiden, erityisesti Saudi-Arabian sotilasmenot olivat jättimäiset Iranin menoihin verrattuna. Iranin aseistus oli lisäksi vanhentunutta. Vuonna 1992 neljän miljoonan asukkaan Israelin sotilasmenot olivat 8,7 miljardia, kuudenkymmenen miljoonan asukkaan Iranin menot laskivat vuoden 1991 6,7 miljardista 4,2 miljardiin 1992. Israel hankki Yhdysvalloista hävittäjiä, jotka kykenivät iskemään Iraniin saakka. Parsin haastattelemien tuon ajan vaikuttajien mukaan Iran ei ollut muuttunut entistä Israel-vastaisemmaksi, mutta siitä tuli Israelin keskeinen uhkakuva, koska Irak oli poistunut kuvioista.

Palestiinalaisten PLO oli useiden strategisten virheiden, kuten Saddamin tukemisen, ja arabimaiden rahoituksen loppumisen vuoksi heikompi kuin koskaan, ja sen oli pakko tehdä sopimus Israelin kanssa. Israelille palestiinalaisten heikkous taas tarjosi ainoalaatuisen tilaisuuden saada sopimus mahdollisimman suotuisilla ehdoilla. Molempia uhkasi lisäksi Hamasin ja Islamilaisen Jihadin kannatuksen kasvu. Vuoden 1993 Oslon rauhansopimuksen tuloksena palestiinalaiset saivat rajoitetun itsemääräämisoikeuden joillakin Länsirannan alueilla. Rauhanprosessi auttoi Israelia myös pääsemään kansainvälisestä eristyksestä ja solmimaan suhteet arabimaiden lisäksi sellaisiin maihin kuten Kiina ja Intia.

Iranin ja radikaalin islamin uhkaa tarvittiin myös osoittamaan Yhdysvalloille, että se tarvitsee Israelia Lähi-idässä kylmän sodan päättymisen jälkeenkin. Uusi **Clintonin** hallitus alkoikin ensi töikseen soveltaa Israel-mielisessä ajatushautomossa kehitettyä politiikkaa, jonka mukaan se voi pitää kurissa sekä Iranin että Irakin tarvitsematta enää kummankaan tukea toista vastaan.

Israelin työväenpuolueen kampanja yllätti Iranin, jossa oltiin uskottu Israelin olevan maiden välisen sanatomian sopimuksen mukaisesti edelleen välittämättä Iranin nojatuulikriittistä. Iran tuomitsi jyrkästi Oslon sopimuksen, jonka se pelkäsi tuovan myös arabimaat Israelin ja Amerikan

rinnalle eristämään Iran Persianlahden asioissa, ja tihensi vaatimuksia Israelin poistamisesta maailmankartalta. Iran tuki julkisesti radikaaleja palestiinalaisyhdistyksiä, mutta varoi auttamasta niitä sotilaallisesti ollakseen joutumatta itse maaliksi. Parsin haastatteleminen iranilaisten asiantuntijoiden mukaan Iran olisi kuitenkin ollut valmis yhteistyöhön ja tukemaan rauhaneläimiä, jos se vain olisi vedetty mukaan aluetta koskevaan poliittiseen prosessiin, kuten se oli toiminut Armenian ja Azerbaidžanin konfliktissa.

Israelin jouduttua jo vuonna 1980 aloittamassaan Libanonin sodassa Hizbollahin iskujen kohteeksi Iran leimattiin terrorismin tukijaksi. Washington alkoi omaksua Israelin linjan Iranin suhteen ja sen retoriikka alkoi mukautua Israelin väittämiin, kuten ”Iran on maailman merkittävien terrorismin tukija ja Lähi-idän rauhanprosessin tiukin vastustaja”. Israelin työväenpuolueen aloittama profetia muuttui todeksi, ja Israel ja Iran olivat nyt kylmässä sodassa. Parsin haastattelulähteiden mukaan Washingtonin käänös oli suora tulos Israelin painostuksesta, koska Yhdysvallat reagoi Iranin toimiin vain, kun Israel uhkasi keskeyttää rauhanprosessin.

Yhdysvaltain tultua Israelin linjoille Iranin suhteen Israel ja AIPAC, voimakkain Israelin takana oleva amerikanjuutalaisten lobbausjärjestö, jatkoivat Yhdysvaltain kongressin painostusta Iranin täydelliseksi taloudelliseksi eristämiseksi (se ei tosin koskenut Israelia itseään). Clinton vahvistikin kaiken Iranin-kaupan kieltävän asetuksen, vaikka se merkitsi Iranin amerikkalaisille öljy-yhtiöille esittämän poraus sopimuksen ja kymmenien miljardien kaupanäkymien hylkäämistä.

Lähi-idän rauhanprosessin loppu ja uuden periferiaopin alku

Oikeiston voitto Israelissa 1996 johdatti taas politiikan käännöksen. Osion prosessi alkoi mennä lopullisesti raiteiltaan, kun pääministeri *Netanyahu* otti pääkohteikseen *Arafatin* ja palestiinalaisten muodostaman uhan. Iranin vastainen retoriikka loppui ja alettiin hakea yhteyksiä Iraniin, jon-

ka kanssa Israelilla nähtiin olevan yhteisiä intressejä. Muutos oli kuitenkin lyhytaikainen. Israel jatkoi pian uudelleen edeltävän hallituksen Iranin vastaista kampanjaa. Sen primaarinen tavoite oli muuttaa jyrkästi Lähi-idän poliittista karttaa ja lukita voimatasapaino pysyvästi Israelin hyväksi. Parsin mukaan vuoden 1996 jälkeen suurin Iranin muodostama uhka Israelille oli sen mahdollisuus tulla alueelliseksi voimatekijäksi, joka voisi haastaa Israelin sotilaallisen ja ydinase-monopolin sekä rajoittaa juutalaisvaltion sotilaallista ja poliittista toimintavapautta. Tällainen tilanne voisi johtaa Israelin pakkoon myöntyä sellaisiin alueellisiin myönnytyksiin, joita se muuten välttäisi. Iranin mahdollinen ydinasehyökkäys ei ollut Israelin huolenaiheiden kärjessä, koska sillä ei ollut tähän kykyä ja vaikka se joskus sellaisen saisikin, Israelin sukkellusveneiden antama kyky kostoiskuun kaikissa tilanteissa aiheuttaisi Iranin oman tuhon.

Israel ei voinut lähentyä Irania eikä halunnut rauhaa palestiinalaisten kanssa. Koska se ei enää nähnyt voittoa käyttäen periferiaa eikä sisäpiiriä toisiaan tasapainottamaan, se alkoi hakea kumppaneita entistä periferiaa kauempaa. Tällaisia se sai Intiasta, joka korvasi Iranin, sekä joistakin Kaukasian ja Keski-Aasian maista. Israelin käännyttyä rauhanprosessia vastaan Iran pääsi lämmittämään välejä arabimaiden sekä EU:n kanssa. Reformistien nousu lisäsi Iranin pyrkimyksiä integroitua koko kansainväliseen yhteisöön, mikä lievensi myös sen kantoja Israelin suhteen. Palestiinan kysymyksessä kahden valtion periaatteen hyväksymisen mahdollisuus merkitsi rivien välissä myös Israelin olemassaolon hyväksymistä.

Työväenpuolueen päästyä taas valtaan Israelissa vuonna 2000 ja Camp David II:n nimellä tunnettujen rauhaneuvottelujen alettua Iran pitikin Israelin ja palestiinalaisten lähenty-

mistä vähemmän haitallisena arabisuhteilleen kuin ennen ja piti aiempaa matalampaa profiilia rauhanprosessin arvostelussa. Israelin vetäytyttyä Libanonista haihtui samalla Iranin Hizbollahia tukemalla saatu vaikutusvalta.

Camp Davidin epäonnistuminen³ ja Al-Aqsan intifadan puhkeaminen sekä tästä seurannut Israelin ja arabimaiden välien kylmentyminen tyydyttivät Irania, joka kykeni pääsemään sovintoon arabimaiden ja jopa maallistuneen Al-Fatah-johdon kanssa. Palestiinalaiset tosin valittivat taas Iranin tarjoavan vain tyhjiä lupauksia käytännön avun sijasta.

”Terrorismin vastainen sota” ja Iranin menetetty mahdollisuus

Bushin voitettua vaalit vuonna 2000 iranilaiset toivoivat hänen korjaavan Clintonin virheen antaa Israelin dominoida Yhdysvaltain Lähi-idän politiikkaa ja sitoa Iranin ja Yhdysvaltain väliset, heidän mielestään ratkaistavissa olevat ongelmat Iranin pahimman kilpailijaan Israeliin. Israelissa tämä mahdollisuus aiheutti huolestumista, ja heti Bushin hallinnon ensimmäisillä viikoilla AIPAC:in koneisto jyräsiikin läpi lain Iranin saarron jatkamisesta.

Syyskuun 11:n päivän isku ja sitä seurannut sota Afganistanissa kuitenkin lähensivät Yhdysvallat ja Iranin ennen näkemättömällä tavalla. Iran tarjosi ja kykeni antamaan tärkeää asiantuntemusta ja apua sodassa. Ulkoministeri *Powellin* johdolla laadittiin suunnitelma Iranin ottamisesta mukaan talebanien vastaiseen koalitioon. Israelin hallitus ja Yhdysvaltain neokonservatiivit etsivät väsymättömästi keinoja pysäyttää suunnitelma. Sitä ehdittiinkin valmistella pitkälle, kunnes kuin taivaan lahjana Israelille se pidatti Punaisella merellä palestiinalaisille tarkoitettussa aselastissa olevan laivan, jonka Israel väitti tulevan Iranista. Iranilaiset kiistivät kaik-

3) Clinton ja Barak vierittivät epäonnistumisesta kaiken syyn Arafatin niskoilla huolimatta neuvottelujen alussa tehdystä sopimuksesta, että epäonnistuminen sattuessaa ketään osapuolta ei syytettäisi. Epäonnistumisen keskeisenä syynä pidetään Yhdysvaltojen asettumista yksipuolisesti Israelin kannolle, jotka olivat palestiinalaisten kannalta riittämättömiä ja epävarmoja (ks. Sumantra Bose: *Contested Lands*. Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 2007). Myöskään Arafat ei käyttänyt kevyesti terrorioptiota rauhanprosessin aikana, kuten tietty Israelin ja muu propaganda esittää (ibid.).

ki yhteydet laivaan. Parsin lähteiden mukaan on edelleenkin epäselvää, oliko laiva iranilaisten häirikköainesten provokaatio vai Israelin lavastus. Sharon sai kuitenkin Bushin hallinnon lopettamaan Powellin diplomati-an, ja Iran liitettiin ”pahan akseliin” yhdessä Pohjois-Korean ja Irakin kanssa ja sitä alettiin syyttää terrorismin tukemisesta ja Al-Qaidan taistelijoien suojelemisesta.

Irakin miehitys ja Iranin viimeinen yritys

Israel vastusti aluksi vuoden 2003 hyökkäystä Irakiin pitäen todellisena uhkana Irania. Kun se huomasi amerikkalaisten jo tehneen valintansa, se kääntyi tukemaan hyökkäystä, mutta vaati, että heti perään pitää hyökätä Iraniin.

Irakin valtauksen jälkeen iranilaiset totesivat pahimpien pelkojensa toteutuneen ja Iranin olevan USA:n piirittämä kaikilta suunnilta. Iran osoitti Irakissa avuliaisuutta muun muassa ohjeistamalla Irakin shiiaryhmittymiä ottamaan osaa jälleenrakennukseen ja olemaan vastustamatta miehitystä. Iranin ylin johto teki viimeisen yrityksen kurottaa kohti Yhdysvaltoja ja pani pöytään kaikki korttinsa esittämällä sveitsiläisten diplomaattien välityksellä kokonaisvaltaisen neuvottelutarjouksen. Siinä se ilmaisi valmiutensa lopettaa tuki Hamasil-

le ja Islamilaiselle Jihadille ja painostaa nämä lopettamaan hyökkäykset Israeliin; riisua Hizbollah aseista ja tehdä siitä puhtaasti poliittinen puolue; avata ydinohjelmansa kansainvälisille tarkastajille ydinasepäilyjen lieventämiseksi, allekirjoittaa ydinsulkusopimuksen lisäpykälä ja sallia amerikkalaisille laaja osallistuminen ohjelmaansa; osallistua täyteen yhteistyöhön kaikkia terroristijärjestöjä, ennen kaikkea Al-Qaidaa vastaan; toimia Irakissa aktiivisesti Yhdysvaltain kanssa poliittisen vakauden ja demokraattisten instituutioiden sekä ei-uskonnollisen [sic] hallituksen pystyttämiseksi; hyväksyä saudien rauhansuunnitelma sekä tehdä sen mukaisesti rauha ja normalisoida suhteet Israelin kanssa, jos tämä hyväksyy itsenäisen Palestiinan valtion vuoden 1967 rajojen mukaisesti. Vastavuoroisesti Iran vaati, että Irakissa Yhdysvaltain suojeluksessa toimivan Iraninvastaisen terroristijärjestön Mujaheddin-e Khalqin jäsenet luovutetaan Iraniin, Yhdysvallat lopettaa vihamielisen käyttäytymisensä ja sekaantumisen Iranin sisäisiin asioihin, kunnioittaa Iranin etuja Irakissa ja sen täyttä oikeutta ydin-, biologisiin ja kemiallisiin teknologioihin ja tunnustaa Iranin legitiimit turvallisuusintressit alueella.

Ehdotus ällistyi amerikkalaiset. Powell ja **Rice** puolsivat ehdotuksen

käsitlemistä, mutta neokonservatiivit **Cheney** ja **Rumsfeldin** johdolla tyrmäsivät sen todeten, että ”me emme keskustele pahan kanssa”. Kovan linjan edustajat pitivät ehdotusta Iranin heikkouden osoituksena. Mahtinsa huipulla oleva USA voisi yksinkertaisesti sanella ratkaisun iranilaisille ja kaataa Teheranin pappisvallan.

Vähän aikaisemmin iranilaiset olivat tehneet myös Israelille samansisältöisen ehdotuksen, jossa he tarjoutuivat lieventämään kantaansa Palestiinan/Israelin konfliktissa, estämään Hizbollahin kaltaisia ryhmiä provo-soimasta Israelia sekä omaksumaan niin sanotun Pakistanin/Malesian mallin, jonka mukaan se islamilaisena maana silloin tällöin arvostelisi Israelia, mutta pidättäytyisi kokonaan haastamasta juutalaisvaltiota suoraan tai välikäsen kautta. Israelilaiset tutkivat ehdotusta epäluuloisina. Monet päätyivät pitämään sitä todellise-na politiikan muutoksena, mutta hallituksen kovan linjan edustajat eivät halunneet mitään hiljaisia yhteyksiä, vaan lisäsivät ponnistuksiaan saada Valkoinen talo ottamaan Iran tähtäimeensä.

Iranissa USA vastaamattomuus koettiin loukkauksena, ja poliittinen tasapaino kääntyi kovan linjan edustajien hyväksi, joiden mielestä neuvottelemisen Yhdysvaltain kanssa heikkouden asemista ei voi toimia.

Yhteydenottokortti

☐ Haluan liittyä Arabikansojen ystävyysseuraan

☐ Ilmoitan muuttuneet yhteystietoni

Nimi _____

Osoite _____

Sähköposti _____

Puh _____

☐ Haluan tietoa AKYS:ista

☐ Haluan AKYS:in sähköpostilistalle,
jossa tiedotetaan ajankohtaisista asioista.

☐ Haluan tietoa kummitoiminnasta

Monien Parsin haastattelemien asiantuntijoiden mukaan ehdotuksen hylkääminen oli selvä virhe. Se tuli otolliseen aikaan, jolloin Iranilla ei ollut toimivaa ydinohjelmaa eikä uraenin rikastamiseen tarvittavia sentrifugeja, eikä sillä ollut vielä energian kysynnän kasvusta saatavia suuria öljytuloja. Irakissakin asetelmat kääntyivät vielä nopeasti, kun miehityksen vastainen kapinointi alkoi. Ratkaisevaan asemaan nousi shiiojen emämaa Iran, jonka johdon Yhdysvallat oli saanut vakuuttuneeksi siitä, että sen pitkän tähtäimen tavoitteena on Islamilaisen tasavallan tuhoaminen.

Ydinasekiista

Iranin ydinasekysymyksestä Parsi arvelee, että Iran ei mahdollisesti tavoittele ydinaseita sinänsä, vaan kykyä tuottaa niitä tilanteessa, jossa se joutuu välittömän uhan kohteeksi. Jo tällainen valmius voi olla riittävä pelote. Ydinaseeton Lähi-itä olisi Iranin kannalta suotuisin vaihtoehto, sillä tällöin se voisi nauttia suhteellisesta ylivoimasta alueella muiden paitsi Yhdysvaltojen suhteen pelkästään kokonsa ja resurssiensa ansiosta. Jos Iranin suhteet Yhdysvaltoihin voitaisiin korjata, Iranilta voisi kadota yksi päämotiiveista ydinaseen hankkimiseen. Israel taas pienenä maana hyö-

tyy ydinaseestaan eniten. Jos Iranilla olisi ydinase, Israel ei voisi samanaikaisesti kilpailla ydinaseissa Iranin kanssa ja jatkaa alueellisia kiistoja arabien kanssa.

Lähi-idän vakauttaminen

Parsin mukaan Iranin politiikassa keskeisenä voimana ovat geopolitiiset ja strategiset näkökohdat, eivät ideologiset. Valtion etujen ja maan alueellisen aseman vaatiessa ideologia väistyy. Iranin johtajat, vaikkakin radikaaleja ekstremistejä, ovat näissä asioissa toimineet aina rationaalisesti. Jopa nykyisen presidentin *Ahmadinejadin* myrkyllisten Israelinvaltausten purkausten takana on strategisia motiiveja. Laajentamalla ydinasekeskustelu käsittämään myös Israel ydinaseineen ja eurooppalaisten juutalaisten oikeus olla Lähi-idässä Iran voi käsityksen mukaan paremmin puolustaa asemiaan ja samalla välttää eristäminen arabimaista asettumalla debatin kärkeen.

Sotilaalliseen uhkaan ja Iranin vaikutuksen estäviin yrityksiin perustuva politiikka ei ole onnistunut. Yhtenä osoituksena on vuoden 2006 sota Libanonissa, jossa Parsin mukaan ei ollut kyse kahdesta israelilaissotilaasta, vaan Iranista. Israel oli valmistautunut jo kahden vuoden ajan hyökkä-

ykseen eliminoidakseen Hizbollahin Libanonista ja voidakseen tämän jälkeen hoitaa heikentyneen Iranin. Sotilaiden sieppaus tuli onnenpotkuna Israelille, mutta sota päättyi fiaskoon, ja Iran on saanut siitä lisää valtaa.

Parsin mukaan sitoutumiseen ja maiden väliseen integraation perustava politiikka voi olla ainoa tapa vaikuttaa Lähi-itä. Palestiinan ja Israelin konfliktin ratkaisu ei johda automaattisesti Lähi-idän ongelmien ratkeamiseen, kuten useasti ajatellaan, vaan konflikti on pikemminkin Iranin ja Israelin kilpailun vanki. Minimissään ratkaisun löytäminen edellyttää, että Iran hyväksyy kahden valtion periaatteen ja rajoittaa alueelliset ambitionsa resurssiensa mukaisiin rajoihin. Israelin on muutettava doktriiniaan, jonka mukaan sen pitää voida dominoida koko aluetta sotilaallisesti.

Kirjan kertoma huomioon ottaen nousee väistämättä kysymys, tulisiko tällaisen vaihtoehdon joskus toteutuessa palestiinalaisten asia uhratuksi yhtä helposti kuin sitä on käytetty politiikan välineenä ja saisiko Israel vapaat kädet alueellisissa tavoitteissaan.

Seppo Rinne

Palautus:

**Arabikansojen ystävyysseura
PL 698
00101 Helsinki**

postimerkki

Israelin joukot ja tankit siirtyivät eteläiseen Gazaan ja pidättivät palestiinalaisen ministerin...

- Israelilla on oikeus puolustaa itseään palestiinalaisilta.

- Mutta kuka puolustaa palestiinalaisia Israelilta?

Ota yhteyttä

Arabikansojen ystävyyssseura ry

PL 698, 00101 Helsinki

<http://www.kaapeli.fi/akys>

Ilona Junka 044 300 2039

jäsenmaksu 15 euroa

työttömät, eläkeläiset, opiskelijat 10 euroa

Jäsenmaksutili

800012-1669356

tukitilit:

Libanonin palestiinalaispakolaiset

kummilapsitili 800011-123 0002

Päiväkotitili: 800017-474 746

Sosiaalityöntekijöiden kummirengas 800015-300 182

Länsiranta

Diabeetikkolapsitili: 800013-990 505

Keräyslupa 283 A

جمعية الصداقة الفنلندية - العربية

IBRAHIM NUAIMI

Maanviljelijä myy tuotteitaan Betlehemissä